

1. Welkom bij De Vrije Ontdekker en even voorstellen

Ik bied kleinschalige opvang aan voor kinderen van 0 tot 4 jaar, in een warme en huiselijke omgeving. Kwaliteit van zorg vind ik belangrijk. Daarom kijk ik regelmatig kritisch naar mijn manier van werken en stuur ik bij waar nodig. Dit pedagogisch werkplan beschrijft mijn werkwijze en wordt bijgewerkt wanneer dat nodig is. De meest actuele versie is te vinden op mijn website. Met “ouders” bedoel ik in dit plan ook verzorgers.

Mijn opvang is gebaseerd op de pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven, gericht op de brede ontwikkeling van kinderen: emotioneel, lichamelijk, sociaal en moreel. Ik bied een veilige, vertrouwde plek waarin kinderen zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen, met begeleiding die past bij ieder kind.

Mijn naam is Josefina. Ik ben getrouwd en moeder van Mila en Micah. Ik heb mijn diploma MBO niveau 2 Zorg & Welzijn behaald en beschik over de benodigde certificaten voor het gastouderschap.

In mijn opvang werk ik vanuit Montessori-principes: kinderen krijgen ruimte om zelfstandig te ontdekken, met ondersteuning waar nodig. Daarnaast speelt mijn geloof in Jezus een belangrijke rol in mijn werk. Waarden als liefde, geduld, vergeving en zorg voor elkaar zijn zichtbaar in de dagelijkse omgang.

Door de kleinschaligheid kan ik ieder kind echt zien en persoonlijke aandacht geven in een veilige en positieve sfeer.

2. Werken vanuit de vier pedagogische basisdoelen

In mijn opvang werk ik dagelijks vanuit vier pedagogische basisdoelen. Deze doelen vormen de basis voor hoe ik met de kinderen omga en hoe ik mijn opvang vormgeef. De omgangsregels die hierbij horen zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3.

2.1 Emotionele en lichamelijke veiligheid

Binnen mijn opvang staat het waarborgen van emotionele en lichamelijke veiligheid centraal. Een kind kan zich pas optimaal ontwikkelen wanneer het zich veilig, geborgen en gezien voelt. Daarom bied ik een rustige, voorspelbare omgeving met structuur en persoonlijke aandacht. Ik neem bewust de tijd om met ieder kind een vertrouwensband op te bouwen door goed te observeren, te luisteren en aan te sluiten bij de behoeften en signalen van het kind. Door sensitief en respectvol te reageren, ervaren kinderen vertrouwen en durven zij zich ontspannen in de groep.

De opvangruimte is huiselijk, overzichtelijk en veilig ingericht. Materialen hebben vaste plekken, wat zorgt voor herkenbaarheid en houvast. Ik werk met een herkenbaar dagritme dat rust en voorspelbaarheid biedt, met ruimte voor individuele afstemming. Bij baby's (tot ongeveer 1,5 jaar) volg ik zoveel mogelijk hun eigen slaap- en eetmomenten.

Kinderen krijgen ruimte om te spelen en te ontdekken binnen veilige kaders. Ik begeleid hen hierbij en bescherm hen tegen risico's die zij nog niet kunnen overzien. De opvanglocatie voldoet aan de geldende veiligheidseisen. Jaarlijks wordt er een risico-inventarisatie uitgevoerd door het gastouderbureau en de GGD houdt toezicht op de kwaliteit en veiligheid. Daarnaast ben ik in het bezit van een geldig EHBO-diploma voor baby's en kinderen.

2.2 Persoonlijke competenties

Binnen mijn opvang stimuleer ik de ontwikkeling van persoonlijke competenties door kinderen ruimte te geven om zelfstandig te ontdekken, te oefenen en te leren. Kinderen hebben van nature de drang om dingen zelf te doen; daarom bied ik activiteiten en materialen aan die passen bij hun leeftijd, ontwikkelingsfase en interesses. Ik volg het tempo van het kind en ondersteun waar nodig, zodat een kind succeservaringen kan opdoen en vertrouwen ontwikkelt in zichzelf. Hierbij geldt als uitgangspunt: ik neem niet over wat een kind zelf kan, maar begeleid waar nodig met aandacht en geduld.

Ik stimuleer de motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling door een gevarieerd aanbod van materialen en spel. Binnen kunnen kinderen onder andere bouwen, puzzelen, knutselen en spelen met constructiemateriaal. Voor de jongste kinderen is er ruimte om vrij te rollen, kruipen en bewegen; ik gebruik de box zo min mogelijk, zodat eigen initiatief wordt gestimuleerd.

Ook in de tuin is er volop ruimte voor ontwikkeling door actief spel en ontdekking. Kinderen kunnen spelen met rijdend speelgoed, stoepkrijt en op het grasveld. Daarnaast maken we regelmatig uitstapjes, bijvoorbeeld naar een speeltuin of kinderboerderij.

Spel is een belangrijke leerweg voor jonge kinderen. Door te ontdekken, herhalen en imiteren oefenen kinderen vaardigheden zoals concentratie, doorzettingsvermogen, communicatie en zelfregulatie. Ik geef complimenten die gericht zijn op het proces en de inspanning, in plaats van alleen op het eindresultaat.

2.3 Sociale competenties

Binnen mijn opvang besteed ik bewust aandacht aan het ontwikkelen van sociale competenties. Kinderen leren samen spelen niet vanzelf; dit vraagt oefening, herhaling en

begeleiding. Ik help kinderen bij het leren omgaan met elkaar, bijvoorbeeld door te oefenen met delen, samenwerken, op de beurt wachten, elkaar helpen en respectvol communiceren.

Ik begeleid kinderen in sociale situaties door goed te observeren en aan te sluiten bij hun beleving. Bij spanningen of conflicten kijk ik eerst naar wat er speelt en help ik kinderen woorden te geven aan hun gevoelens en behoeften. Wanneer kinderen er zelf niet uitkomen, ondersteun ik hen bij het zoeken naar een oplossing en het herstellen van contact.

Conflicten zie ik als leermomenten: kinderen leren hierdoor hun eigen grenzen en die van anderen kennen. Ik stimuleer dat kinderen het weer goedmaken op een manier die past bij hun leeftijd en de situatie (bijvoorbeeld sorry zeggen of opnieuw proberen). Zo groeit het sociaal inzicht en het vermogen om samen te spelen.

2.4 Normen, waarden en cultuur

Binnen mijn opvang leren kinderen wat respectvol en vriendelijk omgaan met elkaar betekent. Ik geef hierin het goede voorbeeld en begeleid kinderen door gedrag te benoemen en duidelijk te maken wat wel en niet wenselijk is. Respect staat centraal: ieder kind mag zichzelf zijn en we gaan zorgvuldig om met elkaars grenzen, gevoelens en verschillen.

Daarnaast speelt mijn geloof een rol in mijn pedagogische visie. Voor ouders en kinderen die dit prettig vinden is er ruimte om te bidden of samen een stukje uit de Bijbel te lezen. Waarden als liefde, geduld, vergeving en zorg voor elkaar vormen hierin een belangrijke basis en sluiten aan bij de normen en waarden die ik kinderen dagelijks wil meegeven.

3.Omgangsregels binnen de opvang

Binnen mijn opvang hanteer ik duidelijke omgangsregels om een veilige, respectvolle en voorspelbare sfeer te creëren. Deze regels helpen kinderen bij het ontwikkelen van sociaal gedrag, zelfbeheersing en verantwoordelijkheid. Ze zijn gebaseerd op Montessori-principes (respect voor het kind, zelfstandigheid, zorg voor de omgeving en leren door voorbeeld en herhaling) én sluiten aan bij Bijbelse waarden zoals liefde, geduld, vergeving en omzien naar elkaar.

Ik begeleid kinderen door grenzen helder aan te geven, gedrag en gevoelens te benoemen en passende alternatieven aan te leren. Daarbij staat centraal dat kinderen leren omgaan met anderen zoals zij zelf ook behandeld willen worden: met respect, vriendelijkheid en aandacht.

De volgende omgangsregels vormen de basis van ons dagelijks samenzijn:

- Wij doen elkaar geen pijn: we slaan, schoppen, bijten en duwen niet.
- We respecteren elkaars grenzen: “stop” betekent direct stoppen.
- We praten op een vriendelijke manier en gebruiken respectvolle woorden.
- We luisteren naar elkaar en houden rekening met elkaar.
- We wachten op onze beurt en geven elkaar de ruimte.
- We pakken geen speelgoed af, maar vragen of we iets mogen lenen of wanneer we aan de beurt zijn.
- We helpen elkaar en zorgen voor elkaar, bijvoorbeeld bij verdriet of moeite.
- We gaan zorgvuldig om met materialen en ruimen samen op.
- Bij ruzie helpen we kinderen om contact te herstellen: sorry zeggen, vergeven en opnieuw proberen.
- We accepteren verschillen: ieder kind mag zichzelf zijn en wordt niet uitgelachen of buitengesloten.

Wanneer regels worden overschreden, grijp ik direct en rustig in om veiligheid te waarborgen. Ik begrens fysiek gedrag zoals slaan of bijten door duidelijk te benoemen wat ik zie en het gedrag te stoppen. Vervolgens bied ik een alternatief, zoals woorden geven aan boosheid, afstand nemen of hulp vragen. Zo leren kinderen stap voor stap emoties te reguleren en respectvol met anderen om te gaan.

4.Een dag bij De Vrije Ontdekkers (Montessori-structuur)

Bij De Vrije Ontdekkers werken we met een rustige, voorspelbare dagstructuur die kinderen veiligheid en houvast geeft. Binnen die structuur volg ik zoveel mogelijk het eigen ritme van het kind, vooral bij baby's en jonge peuters. Kinderen worden gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf te doen en in hun eigen tempo te ontdekken.

We starten de dag rustig met een warm welkom, afscheid nemen en vrij spel. Door de dag heen zijn er vaste eetmomenten (ontbijt/fruit/warme lunch), waarbij kinderen waar mogelijk meehelpen en we samen opruimen. Verzorgmomenten zoals verschonen en toiletbezoek (bij volledige zindelijkheid) verlopen rustig en met persoonlijke aandacht.

Naast vrij spel bied ik activiteiten aan zoals voorlezen, creatief bezig zijn, sensomotorisch spel en Montessori-achtige materialen, passend bij de leeftijd en interesse van het kind. We gaan dagelijks naar buiten om te bewegen en te spelen. Rust- en slaapmomenten worden afgestemd op het kind, met een vertrouwd ritueel (verhaal/liedje). Aan het einde van de dag is er vrij spel en een korte overdracht naar ouders.

Ik help kinderen om het zélf te doen, in een veilige en liefdevolle omgeving.

5. Eten en drinken bij De Vrije Ontdekkers

Aan tafel draait het bij De Vrije Ontdekkers niet alleen om eten en drinken, maar ook om rust, gezelligheid en samen zijn. We eten zoveel mogelijk samen aan tafel en nemen de tijd. Kinderen hebben daarnaast altijd een beker of flesje water beschikbaar.

In de ochtend is er een fruitmoment of ontbijt met een gevarieerd aanbod. Kinderen mogen zelf kiezen en zo kennismaken met verschillende smaken. Tijdens de lunch serveer ik meestal een warme maaltijd. Ik varieer zoveel mogelijk en bied gezond en passend eten aan. Kinderen worden nooit verplicht om hun bord leeg te eten: ik bied aan, het kind bepaalt hoeveel het eet. Na het rustmoment is er een lichte snack, zoals groente, fruit of een andere gezonde aanvulling.

Allergieën, dieetwensen of culturele voorkeuren bespreken we tijdens het intakegesprek. Ik houd hier zorgvuldig rekening mee. Bij ernstige allergieën maak ik samen met ouders een duidelijk stappenplan.

Verjaardagen vieren we gezellig samen met slingers, zingen en een klein cadeautje. Traktaties stemmen we af met ouders, rekening houdend met leeftijd en eventuele dieetwensen.

6. Opvangomgeving

De speelruimte is rustig en overzichtelijk ingericht, passend bij de leeftijd van de kinderen. Zo voorkom ik overprikkeling en kunnen kinderen veilig spelen, ontdekken en leren met gevarieerd en uitdagend speelmateriaal. Er is een aparte, goed geventileerde slaapruiimte waar ieder kind slaapt in een eigen, vertrouwd bedje.

In onze veilige achtertuin is er ruimte om te bewegen en te spelen. Bij mooi weer kunnen ook baby's comfortabel buiten liggen op kleden of matten.

Ik werk kleinschalig met een vaste groep, zodat kinderen herkenbare gezichtjes zien en zich snel thuis voelen. Volgens de Wet Kinderopvang mogen er maximaal 6 kinderen tegelijk

aanwezig zijn (inclusief mijn eigen kinderen), met een leeftijdsopbouw die voldoet aan de wettelijke regels.

7. Veiligheid binnen de opvang & Meldcode

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Bij een (vermoeden van) kindermishandeling of huiselijk geweld handel ik volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Deze meldcode beschrijft stap voor stap welke acties ik neem wanneer er zorgen zijn over de veiligheid of het welzijn van een kind.

Veiligheid en gezondheid

Aanvullend op de wettelijke eisen neem ik in mijn opvang de volgende maatregelen:

- Baby's zitten niet in een wipstoeltje en worden minimaal in de box gelegd.
- Veiligheidsriemen in kinderstoelen worden altijd gebruikt.
- Elastiekjes/speldjes worden vóór het slapen uit het haar gehaald.
- Flesvoeding wordt niet in bed gegeven, maar onder toezicht in de woonkamer.
- Schoonmaakmiddelen staan opgeborgen in een kast met kinderslot.
- Handen wassen gebeurt na toiletbezoek, buitenspelen en knutselen (zo nodig met begeleiding).
- Meegebrachte knuffels/spenen worden gecontroleerd; kapotte spenen worden weggegooid en vieze knuffels worden gewassen.
- De woonkamer wordt dagelijks schoongemaakt en (buiten)speelgoed wordt regelmatig gereinigd.
- Bij zonnig weer smeer ik kinderen in met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (in overleg met ouders).

Vaccinatiebeleid

Ik respecteer de keuze van ouders rondom vaccinatie. Alle kinderen zijn welkom, ongeacht of zij wel of niet gevaccineerd zijn. Bij een besmettelijke ziekte volg ik de richtlijnen van het RIVM en het gastouderbureau en informeer ik ouders tijdig.

7.Disclaimer

Dit pedagogisch werkplan geeft een overzicht van mijn visie en werkwijze binnen De Vrije Ontdekkers. Omdat ik werk met een kleinschalige opvang en aansluit bij de behoeften en het tempo van ieder kind, kan de invulling van activiteiten en dagindeling in de praktijk per dag verschillen. Dit werkplan wordt waar nodig geactualiseerd. Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend.